

Dosarul nr. 3ra-826/22

2-21064977-01-3ra-11082022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mâra. A. Bostan, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
depusă de Vladislav Bobrov împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu
privire la contestarea actelor administrative,
împotriva hotărârii din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov,

c o n s t a t ă :

La 29 aprilie 2021 Vladislav Bobrov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, prin
hotărârea nr. 3-48/2020 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, s-a constatat că acțiunile
procurorului Vladislav Bobrov, care a condus urmărirea penală pe cauza penală
2017970077, constituie abatere disciplinară, și i s-a aplicat sancțiunea
disciplinară - mustrare.

Reclamantul a susținut că, la 1 aprilie 2021, Consiliul Superior al
Procurorilor, în ședință închisă, a examinat contestația sa împotriva hotărârii
Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr.
3-48/20 din 23 decembrie 2020.

Prin hotărârea nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021, Consiliul Superior al
Procurorilor a respins contestația sa și a menținut hotărârea nr. 3-48/20 din
23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul
Superior al Procurorilor, emisă în privința procurorului în Procuratura
Anticorupție, Vladislav Bobrov.

În opinia reclamantului, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din 1 aprilie 2021, prin care a fost respinsă contestația sa asupra hotărârii nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor este ilegală și pasibilă anulării, deoarece a fost adoptată cu încălcarea legislației materiale care reglementează aplicarea sancțiunilor disciplinare procurorilor, precum și a normelor ce reglementează procedura examinării și aplicării sancțiunilor disciplinare.

La acest capitol, Vladislav Bobrov a indicat că cauza disciplinară în privința sa a fost intentată în baza sesizării procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, deși potrivit art. 43 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, acesta nu este subiect de sesizare. Subiecți de sesizare conform normei enunțate sunt: orice persoană interesată; membrii Consiliului Superior al Procurorilor; Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, în condițiile art. 31 alin. (5); Inspekția procurorilor, în urma controalelor efectuate, aceasta fiind o listă exhaustivă.

De altfel, conform Regulamentului Procuraturii, adoptat prin ordinul Procurorului General - interimar nr. 24/28 din 24 septembrie 2016, în atribuțiile Procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică, nu intră atribuția de sesizare a autorităților competente cu privire la inițierea procedurii disciplinare pentru încălcările de lege, comise de către procuror.

Astfel, temeiul indicat de procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică al Procuraturii Generale, Adrian Mircos, precum că motivul sesizării este dispoziția Procurorului General nr. 75/33 din 9 decembrie 2019 cu privire la controlul activității Procuraturii Anticorupție, este unul abstract și interpretat eronat. Or, potrivit pct. 5 al acestei dispoziții, rezultatele controlului vor fi raportate direct Procurorului General de către responsabilii grupului printr-o notă informativă, adică de către domnul Ruslan Popov, adjunct al Procurorului General, lucru ce a avut loc în luna mai 2020.

Prin urmare, Adrian Mircos putea doar să informeze prin raport responsabilii Grupului de control, iar ultimii să raporteze printr-o notă informativă Procurorului General, care, fiind subiect de sesizare conform Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, era în drept să sesizeze (informeze) Inspekția Procurorilor și ultima în baza notei să se autosesizeze, fapt ce rezultă din nota privind verificarea activității Procuraturii Anticorupție, unde, la capitolul VII „Concluzii, reacții și măsuri întreprinse”, este expres indicat „încălcările menționate, admise de un șir de procurori din cadrul Procuraturii Anticorupție, pot constitui abateri disciplinare și urmează a fi verificate în cadrul procedurilor disciplinare”.

Făcând referire la dispozițiile art. 43 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, reclamantul a indicat că Legea cu privire la procuratură și actele cu caracter normativ, adoptate în cadrul Procuraturii, nu prevăd posibilitatea ca Inspekția procurorilor să facă anumite controale. Iar prevederile normei de drept enunțate urmează a fi interpretate în sensul că Inspekția procurorilor se poate autosesiza în rezultatul controalelor dispuse de către Procurorul General, situație care se aplică prezentei spețe.

Invocând prevederile art. 83 alin. (6) din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, Vladislav Bobrov a menționat că, la momentul examinării cauzei disciplinare în privința sa, Colegiul de disciplină și etică de pe lângă

Consiliul Superior al Procurorilor nu avea legitimitate și își desfășura activitatea în continuare, mandatul membrilor fiind expirat de drept.

Totodată, potrivit pct. 14 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016 și modificat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, mandatul membrilor Colegiului de disciplină și etică aleși din rândul procurorilor expiră la împlinirea a 4 ani de la data alegerii lor de către Adunarea Generală a Procurorilor.

Astfel, rezultatele alegerilor membrilor procurorilor în cadrul Colegiului de selecție și carieră a procurorilor, a Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și Colegiului de etică și disciplină, au fost validate prin Hotărârea nr. 6 a Adunării Generale din 27 mai 2016. Prin urmare, termenul de 4 ani indicat în Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și în Regulamentul nominalizat a expirat la 27 mai 2020.

Aici, Vladislav Bobrov a subliniat că modificările efectuate la 16 iulie 2020, prin care la art. 83 alin. (6) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, a fost introdusă sintagma „Membrii aleși își exercită mandatul până la alegerea noilor membri”, urmează a fi aplicată noilor membri ai Colegiului de etică și disciplină, care urmau a fi aleși la Adunarea Generală a Procurorilor programată pentru 1 iulie 2020, or, în Legea nr. 145 din 16 iulie 2020 pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură nu este stipulat că modificările efectuate au efect retroactiv.

În opinia reclamantului, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 145 din 16 iulie 2020 pentru modificarea Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură, membrii aleși deja aveau mandatul expirat, și nu mai aveau dreptul de a participa la ședințele Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, iar legea nu se referă la membrii aleși cu mandat expirat, dar la cei care urmau a fi aleși, or, pentru ca prevederea nominalizată să fie aplicată acestora, urma să sune în felul următor: „membrii aleși, inclusiv cu mandatul expirat, își exercită mandatul până la alegerea noilor membri”.

Conform art. 83 alin. (7) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, calitatea de membru al colegiului încetează în condițiile art. 76, în caz de încetare a mandatului de membru al colegiului înainte de expirarea termenului de 4 ani, un membru supleant va continua exercitarea mandatului.

Astfel, reclamantul a susținut că începând cu 25 martie 2020 și până la 23 decembrie 2020, perioadă în care a fost examinată procedura disciplinară în privința sa, Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nu a întreprins acțiuni în vederea continuării exercitării mandatului de către membri supleanți Alexandru Lozan și Elena Cazacov, după eliberarea din funcția de procuror a foștilor membri Nicolae Chitoroagă și Ștefan Șaptefați.

Ca urmare, Colegiul de disciplină și etică, examinează cauzele disciplinare în componență de 5 membri, deși potrivit art. 83 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, fiecare colegiu din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor este constituit din 7 membri, fapt care a dus la amânarea mai multor ședințe din lipsa de cvorum.

Potrivit pct. 14 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al

Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24 ianuarie 2017, mandatul membrilor Colegiului din rândul reprezentanților societății civile expiră la împlinirea a 4 ani de la data hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor privind selectarea în calitate de membru al Colegiului.

Prin hotărârea nr. 12-236/16 din 29 septembrie 2016, din rândul societății civile, au fost desemnați în calitate de membri în Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, Pavel Țurcanu și Oleg Televca. Deci și în acest caz termenul de 4 ani indicat în Legea și Regulamentul sus-menționate a expirat la 29 septembrie 2020.

În partea ce ține de suspendarea concursului public, anunțat prin Hotărârea nr. 1-35/2020 din 7 mai 2020 pentru selectarea membrilor în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile, pe motivul „situației epidemiologice privind infecția COVID-19”, reclamantul a opinat că acesta este neîntemeiat, deoarece după data de 25 iunie 2020 și până la acest moment au avut loc 10 ședințe ale Consiliului Superior al Procurorilor, și anume la 3 iulie 2020, 9 iulie 2020, 14 august 2020, 4 septembrie 2020, 10 septembrie 2020, 1 octombrie 2020, 15 octombrie 2020, 29 octombrie 2020, ședințe în care puteau fi selectați membrii în Colegiul de disciplină și etică din rândul reprezentanților societății civile.

Mai mult, reclamantul a susținut că în cadrul acestor ședințe au fost demarate concursuri între candidații la funcția de procuror pentru suplinirea unor funcții vacante, precum și desemnați învingătorii acestor concursuri, or, procedurile de concurs pentru membrii în Colegiul de disciplină și etică din rândul reprezentanților societății civile și concursurile între candidații la funcția de procuror, practic sunt asemănătoare.

În continuare, referitor la temeinicia hotărârii nr. 3-48/2020 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, Vladislav Bobrov a punctat că conținutul acesteia reprezintă o copie a sesizării procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, nefiind respinse contraargumentele reclamantului înaintate în referință.

Reclamantul consideră neîntemeiată, abstractă și generală concluzia Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, precum că volumul de lucru efectuat de procurorul Vladislav Bobrov în perioada de referință, nu a fost mai mare decât volumul efectuat de alți procurori în Procuratura Anticorupție. Or, volumul de lucru al procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov nu a fost în niciun fel verificat, analizat sau comparat de către Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, Inspekția procurorilor, sau autorul sesizării.

În context, Vladislav Bobrov a invocat că Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor a folosit o sintagmă standart, fără a intra în esența situației de fapt, folosită pentru toți cei care reclamă volumul mare de lucru.

Totodată, a enunțat că la preținsele abateri disciplinare trasate în sesizarea procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, au fost formulate obiecții în explicația prezentată

Inspecției procurorilor și referința depusă la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, care nu au fost luate în considerare și nici combătute.

Așadar, Vladislav Bobrov a precizat că urmărirea penală pe respectiva cauză penală nu a fost pornită de el, dar de organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, iar opinia lui Adrian Mircos că nu erau administrate acte și informații care ar fi confirmat într-o măsură suficientă că există temeuri și bănuială rezonabilă de comitere a unei infracțiuni, este opinia acestuia. Or, stabilirea celor enunțate este o prerogativă a organului de urmărire penală.

Mai mult, potrivit Hotărârii Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale nr. 7 din 4 iulie 2005, pct. 5.3. „Nu sunt pasibile de atacare, de regulă, nici hotărârile privind pornirea urmăririi penale; ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, învinuit; ordonanța prin care s-a dispus efectuarea expertizei etc. Aceste acte procedurale sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și, prin sine însăși, pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, punerea persoanei sub învinuire, dispunerea efectuării unei expertize nu afectează drepturi sau libertăți constituționale. Acestea sunt niște măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării acțiunilor menționate. Hotărârile organului de urmărire penală privind declanșarea procesului penal, de regulă, nu poate fi atacată în instanță de judecată pe acest temei juridic, datorită faptului că această hotărâre nu este definitivă și constituie doar începutul urmăririi penale, care, în continuare, duce la punerea sub învinuire a unor persoane și care se finalizează cu terminarea urmăririi penale și cu întocmirea rechizitoriului, fie cu încetarea urmăririi penale în temeiul prevăzut de Codul de procedură penală. După terminarea urmăririi penale cu întocmirea rechizitoriului, materialele cauzei se înaintează în judecată”.

Constatarea lui Adrian Mircos precum că perchezițiilor au fost supuse și domiciliile cet. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXX, care nu au calitate procesuală în această cauză, Vladislav Bobrov a catalogat-o ca fiind tendențioasă și contrară legii, deoarece legea procesuală nu prevede că perchezițiile se pot efectua doar la persoanele care au statut procesual pe cauza penală. Condițiile efectuării percheziției sunt expres stipulate la art. 125 Cod de procedură penală. Efectuarea perchezițiilor a fost autorizată de către judecătorul de instrucție, care a verificat legalitatea acestor acțiuni, iar încheierile nu au fost anulate de către instanța de judecată împuternicită cu asemenea atribuții.

De altfel, în opinia reclamantului constatarea privind pretinsa nerespectare a condițiilor prevăzute de art. 132¹ Cod de procedură penală la dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și cerințelor privind informarea persoanelor despre măsurile speciale este subiectivă și tendențioasă, deoarece conform art. 132⁵ alin.(7) Cod de procedură penală, dacă prin ordonanță/încheiere se constată legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul sau judecătorul de instrucție, în cazul când acesta a

autorizat măsura, informează persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații.

În context, Vladislav Bobrov a relevat că în cazul respectiv, măsurile speciale de investigații au fost autorizate de către judecătorul de instrucție, prin urmare obligația de a informa persoanele despre măsurile speciale îi revenea judecătorului de instrucție. Asupra respectării condițiilor prevăzute de art. 132¹ Cod de procedură penală la dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații s-a expus judecătorul de instrucție prin încheiere de autorizare a acestora. Iar, informarea persoanelor interesate despre emiterea ordonanței de clasare a fost pusă în sarcina organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, care a efectuat urmărirea penală pe respectiva cauză penală.

Cu privire la pretinsa punere neîntemeiată sub învinuire a cet. XXXXXXXXXXXXXXX și Silvia Kirilov, reclamantul a menționat că, la momentul aducerii la cunoștință lui XXXXXXXXXXXXXXX ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț, deja expira termenul de ținere a acestuia în calitate de bănuț, iar în aceeași zi urma să fie reținut sau a fost reținut de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității și Organize și Cauze Speciale (în continuare PCCOCS), pe o altă cauză penală despre care aflase tot atunci, legată de activitatea de serviciu a acestuia. Timp nu mai era pentru obținerea informației oficiale de la PCCOCS privind învinuirea cet. XXXXXXXXXXXXXXX sau legătură între faptele de care era bănuț pe cauza penală instrumentată de Centrul Național Anticorupție și cea de la PCCOCS. Astfel, a luat decizia să-i înainteze o învinuire preventivă, pentru a nu decădea din termenul legal, să nu prejudicieze ancheta efectuată la PCCOCS. Iar, o situație similară era și în cazul XXXXXXXXXXXXXXX.

În context, a menționat că expira termenul de bănuț, nu era clar, fără echivoc dacă a săvârșit aceste acțiuni ilegale sau nu, deoarece nu a dorit să dea declarații, respectiv a luat decizia de a înainta învinuirea preventivă, pentru a nu decădea din acest termen.

Vladislav Bobrov a susținut că, prin înaintarea învinuirii, nu a fost adusă vreo atingere a drepturilor și libertăților persoanelor vizate și nimeni din persoanele puse sub învinuire nu a deplâns acțiunile procurorului.

De asemenea, reclamantul a indicat că nici sesizarea, nici raportul, nici decizia Inspecției procurorilor și nici hotărârea contestată, nu indică clar încălcarea imputată referitor la neorganizarea activității grupurilor de urmărire penală, care au fost dispuse de procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție și nu de procurorul de caz, care au fost emise în conformitate cu prevederile art. 270 alin.(8) din Codul de procedură penală, potrivit cărora în cauzele complicate și de mari proporții, procurorul ierarhic superior celui de a cărui competență este urmărirea penală poate dispune, prin ordonanță motivată, exercitarea urmăririi penale de către un grup de procurori și ofițeri de urmărire penală, indicând procurorul care conduce grupul.

De altfel, nu este clar ce încălcare a comis legată de întocmirea ordonanței de punere sub învinuire pe acel caz, or Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor s-a limitat la invocarea în scris a prevederilor art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, neindicând care anume sunt încălcările sau omisiunile admise, în contextul în care îi impută întocmirea ordonanței de punere sub învinuire care nu ar fi clară.

Aici, reclamantul a susținut că anume complexitatea cauzelor penale a determinat desemnarea grupurilor de urmărire penală, unul din criteriile în baza cărora urmează a fi stabilit termenul rezonabil.

La fel, reclamantul a notat că nu a fost indicat care lege a încălcat-o, sau ce obligații de serviciu au fost îndeplinite necorespunzător, precum și în baza căror aprecieri a fost stabilită gravitatea acestei încălcări.

De altfel, în hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor se indică comiterea abaterii disciplinare prevăzută la art. 38 lit. (a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, însă din constatările Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, se conturează mai multe abateri, nefiind individualizate care anume, ori încălcarea gravă a legii este o altă abatere disciplinară prevăzută la art. 38 lit.(e) din aceeași Lege. Prin urmare, în hotărâre se face o confuzie între aceste două forme de abatere disciplinară, motiv pentru care nu este clar, care anume abatere a fost comisă.

Totodată, reclamantul a indicat că din constatările descrise în hotărâre, nu este clar cum anume prin abaterea disciplinară au fost afectate actul de justiție și imaginea Procuraturii, nu este clar cum a fost probată comiterea abaterii disciplinare prin ordonanțele de pornire a urmăririi penale, clasare a cauzei penale și de formare a grupurilor de urmărire penală, ultima fiind emisă de către procurorul ierarhic superior.

Vladislav Bobrov a enunțat că dispozițiile art. 6 alin. (3) lit. a), b) și d) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și hotărârea contestată se referă la obligațiile procurorului în mod general, însă în cazul său nu a fost concretizată expres sintagma din articolul legii sau actul normativ adoptat în cadrul Procuraturii, care ar fi fost încălcat de el.

Subsecvent, reclamantul a notat că, în hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, latura subiectivă nu este probată, nefiind demonstrată reaua-credință, or, aceasta presupune distorsionarea conștiință a dreptului, fiind o eroare evidentă. De altfel, chiar și în situația existenței unor asemenea fapte, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Potrivit Listei de verificare a statului de drept, adoptată de Comisia de la Veneția la 106-a sesiune plenară desfășurată în perioada 11-12 martie 2016, I.a) iii. în motivele măsurilor disciplinare sunt clar definite și sancțiunile sunt limitate la abateri săvârșite cu intenție și gravă neglijență. Abaterile care conduc la sancțiuni disciplinare și consecințele lor legale ar trebui să fie stabilite clar în lege.

Mai mult, nu este echitabil ca orice încălcare, deci și cea care nu are un rezultat negativ procesual, să genereze răspunderea disciplinară a procurorului.

Având în vedere cele enunțate, reclamantul a precizat că pentru încălcări similare, au fost aplicate sancțiuni disciplinare diferite, într-o situație fiind aplicată sancțiunea - avertisment, iar în privința sa - muștrare.

Un alt argument, care ar demonstra ilegalitatea hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, în opinia reclamantului este lipsa independenței și imparțialității Consiliului Superior al Procurorilor la examinarea contestației depuse.

În susținerea argumentului invocat, reclamantul a menționat că Procurorul General a fost recuzat de către autorul contestației, pe motiv că înainte de examinarea cauzei disciplinare și a contestației, avea o părere preconcepută despre vinovăția procurorului Vladislav Bobrov, asupra căreia s-a expus, solicitându-i să-și dea demisia din organele procuraturii.

La acest capitol, reclamantul a adăugat că în afară de probele prezentate în susținerea cererii de recuzare, Procurorul General în ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 11 martie 2021, însuși a recunoscut că își menține aceeași opinie, prin care consideră că procurorul Vladislav Bobrov este vinovat de săvârșirea abaterii disciplinare și că și-a format această opinie din rapoartele subalternilor.

În context, reclamantul a atenționat că, deși Procurorul General a avut o părere preconcepută și o prejudecată personală în acest caz, și nu a putut trece testul imparțialității, Consiliul Superior al Procurorilor a respins cererea de recuzare împotriva acestuia, ceea ce trezește un dubiu rezonabil că acest tribunal poate fi considerat independent.

Aceeași situație se atestă și în cazul recuzării de către autorul contestației a altui membru al Consiliului Superior al Procurorilor, Emanuil Ploșniță, care la fel a recunoscut că este de părerea că a fost persecutat de către Procuratura Anticorupție cu dosare penale, însă, în pofida acestui fapt, Consiliul Superior al Procurorilor a respins cererea de recuzare.

În opinia reclamantului, este indubitabil că un observator independent ar considera că Procurorul General și membrul Consiliului Superior al Procurorilor, Emanuil Ploșniță au avut de la bun început o atitudine preconcepută și anumite convingeri personale cu privire la persoana sa și la pretinsele acțiuni comise de către acesta.

Vladislav Bobrov a solicitat anularea hotărârii din 1 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor privind admiterea contestațiilor și casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, emisă în privința procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind încetarea procedurii disciplinare, din motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată de Vladislav Bobrov împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea actului administrativ și s-a anulat hotărârea nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la examinarea contestației și hotărârea nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, emisă în privința procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov, cu încetarea procedurii disciplinare față de acesta (f.d.108-123).

La 29 iulie 2021 Consiliul Superior al Procurorilor a depus recurs, iar la 2 noiembrie 2021 a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 12 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov.

Prin decizia din 19 ianuarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.

S-a casat integral hotărârea din 12 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs a statuat că omisiunea Curții de Apel Chișinău de a declanșa analiza autentică și diligentă a întinderii depline a obligațiilor ce reveneau procurorului Vladislav Bobrov în cazul vizat de procedura disciplinară și de a efectua raportarea corectă a situației de fapt la exigențele normelor de drept viciază substanțial caracterul obiectiv și onest al soluției emise și legalitatea acesteia.

Prin hotărârea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată de Bobrov Vladislav. S-a anulat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, adoptată în privința procurorului Vladislav Bobrov”, și hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, adoptată în privința procurorului Bobrov Vladislav.

Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat hotărârea pe dispozițiile Codului administrativ, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12 - 228/16 din 14 septembrie 2016, modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, constatând că Consiliul Superior al Procurorilor, exercitându-și dreptul discreționar, nu a respectat normele legale de adoptare a actului administrativ, întrucât nu a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, expunându-se asupra unor fapte și circumstanțe, verificarea legalității cărora intră în competența altor organe, instituții.

Iar din considerentele enunțate, prima instanță a anulat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 și hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, și a încetat procedura disciplinară față de Vladislav Bobrov.

La 26 aprilie 2022, Consiliul Superior al Procurorilor a depus recurs, iar la 19 august 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov.

Recurentul a notat că termenul de 30 de zile, pentru contestarea hotărârii este respectat, având în vedere că hotărârea motivată a Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2022 i-a fost notificată la 10 august 2021.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, hotărârea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de fond a examinat eronat acțiunea, bazându-se pe analiza incompletă a probelor din cauza disciplinară și invocând concluzii viciate, care exclud caracterul obiectiv al soluției emise.

Mai mult, hotărârea primei instanțe nu oferă răspuns la constatările și concluziile privind încălcările disciplinare care au fost imputate procurorului

Vladislav Bobrov. Aceasta conține formulări generale, iar aprecierile făcute sunt profund eronate, fiind evident omisă obligația de analiză atentă a cauzei deduse spre examinare și de evaluare a probelor în spiritul tuturor normelor de drept incidente.

Recurentul a susținut că în hotărârea contestată, Curtea de Apel Chișinău a invocat unilateral doar unele norme de drept și a reflectat aspecte segmentare din acuzațiile disciplinare aduse procurorului Vladislav Bobrov, fapt ce a rezultat în aprecierea eronată a situației în ansamblu și a afectat substanțial obiectivitatea raționamentelor formulate pentru motivarea soluției adoptate.

Prin urmare, omisiunea instanței de fond de a analiza cauza în ansamblul său, de a elucida substanța obligațiilor procurorului la efectuarea/conducerea urmăririi penale și de a evalua în profunzime întreaga conduită procesuală a procurorului Vladislav Bobrov denotă caracterul arbitrar al hotărârii contestate.

De altfel, recurentul a menționat că atitudinea subiectivă și superficială a Curții de Apel Chișinău la aprecierea probelor și motivarea hotărârii emise a determinat soluționarea greșită a cauzei și a lăsat fără un răspuns adecvat obiecțiile privind modul necorespunzător de exercitare a atribuțiilor funcționale de către procurorul Vladislav Bobrov, precum și a denaturat esența interpretării corecte a principiului independenței și obiectivității procurorului, care prin întreaga sa activitate este obligat să asigure respectarea, fără echivoc, a drepturilor omului.

Mai mult, la adoptarea hotărârii contestate, instanța de fond s-a limitat să transcrie unele norme de drept, care reglementează atribuțiile procesuale ale procurorului, a făcut aprecieri sumare și deficiente privind acțiunile procesuale efectuate de procurorul Vladislav Bobrov în cauza penală, pe care a condus urmărirea penală vizată în procedura disciplinară. Totodată, prima instanță nu a făcut raportarea normelor de drept la situația de fapt reținută în cauza disciplinară și nu s-a expus referitor la toate circumstanțele incidente acestui caz disciplinar.

În susținerea celor relatate, recurentul a subliniat că Curtea de Apel Chișinău în partea motivată a hotărârii din 21 aprilie 2021, a omis să se expună asupra tuturor circumstanțelor abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit.a) și e) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, incriminate procurorului Vladislav Bobrov, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii în cadrul exercitării urmăririi penale.

Curtea de Apel Chișinău, în hotărârea contestată, nu a analizat raționamentele Consiliului Superior al Procurorilor și ale Colegiului de disciplină și etică că acceptarea fără analiză de către procurorul Vladislav Bobrov a rapoartelor ofițerilor de poliție deja constituie, în sine, viciu de procedură, deoarece afectează raționamentul său logico-juridic în baza căruia a rezultat soluția de a întocmi demersul către instanța de judecată.

În aceste condiții, în hotărârea contestată, Curtea de Apel Chișinău nu a dat răspuns argumentelor descrise de Consiliul Superior al Procurorilor și Colegiul de disciplină și etică și, astfel, hotărârea respectivă nu corespunde criteriilor de calitate din perspectiva motivării adecvate.

Raportat la argumentele din hotărârea Curții de Apel Chișinău că la dosar nu a fost anexată nicio probă care ar confirma faptul că judecătorul de instrucție ar fi

examinat o plângere privind tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, în cauza la care se face referire și a admis o asemenea plângere, iar Consiliul nu era îndreptățit de a efectua constatări ce țin de durata procedurilor, or, asemenea constatări nu intră în competența Consiliului, menționează recurentul că aprecierile vizate se bazează pe o analiză lacunară și evaluări selective.

Curtea de Apel Chișinău a făcut referire, în hotărârea criticată, că în baza Legii nr.87/2011, la nivel național s-a creat mecanismul care are ca scop asigurarea respectării termenului rezonabil în procesele judiciare, circumstanțe ce, în opinia recurentului, nu sunt incidente prezentului caz. Iar dacă acest mecanism nu a fost pus în aplicare de către părțile pe dosar, atunci nu poate fi invocată tergiversarea urmăririi penale, ceea ce reprezintă o apreciere necorespunzătoare și irelevantă, fiind expresia unei abordări nejustificate.

Invocă de asemenea și faptul că Curtea de Apel Chișinău, după rejudecare, nu a luat în considerație argumentele expuse în decizia din 19 ianuarie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care ultima a accentuat că „Curtea de Apel Chișinău nefondat și-a întemeiat concluziile din hotărârea contestată în baza Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, or, aceasta nu este incidentă în cazul, deoarece se referă la cadrul procesual al respectării termenului rezonabil, pe când cazul dedus analizei se circumscrie perspectivei disciplinare de evaluare a rolului procurorului în soluționarea sarcinilor încredințate.

În opinia recurentului, Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de faptul că Colegiul de Disciplină și etică și Consiliul Superior al Procurorilor a efectuat analiza modului în care procurorul Vladislav Bobrov și-a exercitat atribuțiile în cadrul unui dosar penal, inclusiv prin prisma cerințelor stabilite de CEDO, unde nu sunt acceptate „lungi perioade de stagnare”, pentru care nu există nici o explicație (Beaumartin c. Franței).

Potrivit prevederilor art. 259, coroborate cu art. 20 din Codul de procedură penală, urmărirea penală se efectuează în termen rezonabil, care se stabilește de către procuror prin ordonanță, în conformitate cu criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale și, totodată, procurorului îi revine obligația de a asigura respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală.

Raportat la argumentele din hotărârea Curții de Apel Chișinău privind principiul independenței procesuale a procurorului, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, menționează că acestea sunt eronate și nu pot fi reținute.

Este incontestabil că principiul independenței procesuale a procurorului reprezintă un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil.

Totuși, Consiliul Superior al Procurorilor reține că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind posibilitatea de a acționa după propria voință, deoarece independența procurorilor nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta fiind o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii, normă care este susținută de standardele internaționale și se regăsește în pct. 6.2.1 din Codul de Etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din

din 27 mai 2016.

Potrivit pct. 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, conform cărora procurorul trebuie: ”să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de auto administrare a procurorilor, să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice, să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate.”

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Consiliul Superior al Procurorilor s-a conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și a depus recursul și motivarea recursului în termen. Or, hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 aprilie 2022 și recepționată de către Consiliul Superior al Procurorilor la 9 august 2022 (motivată), fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f. d. 217, vol. I).

Prin încheierea din 30 noiembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Conform art. 194 alin. (2) coroborat cu art. 21 și art. 36 din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Consiliul Superior al Procurorilor, de a casa integral hotărârea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, și a emite o decizie nouă de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că, la 17 ianuarie 2020 Procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos a depus la Consiliului Superior al Procurorilor sesizarea nr. 71-1-165/20-17, în care a indicat că în rezultatul verificărilor efectuate, pe cauza penală nr. 2017970077, s-a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege. Iar, în temeiul prevederilor art. 43 din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, încălcările menționate, admise de procurorul în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov, pot constitui abateri disciplinare. Astfel, a propus verificarea abaterilor depistate în cadrul unei proceduri disciplinare (f. d. 3-12, dosar de control).

Prin hotărârea nr. 3-48/2020 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, s-a constatat că acțiunile procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov constituie abatere disciplinară, fiindu-i aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare (f. d. 18-24).

Prin hotărârea nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 „Cu privire la examinarea contestației procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov împotriva hotărârii nr. 3-48/2020 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor”, Consiliul Superior al Procurorilor a respins contestația și a menținut hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020, emisă în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Vladislav Bobrov (f. d. 56-64).

La 26 aprilie 2021 Vladislav Bobrov a depus la Consiliul Superior al Procurorilor cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 „Cu privire la examinarea contestației procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-48/2020 din 23 decembrie 2020”, cu adoptarea unei noi hotărâri privind constatarea lipsei abaterii disciplinare în acțiunile procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov și sistarea procedurii disciplinare (f. d. 15-17).

Iar, la 29 aprilie 2021, Vladislav Bobrov a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Procurorilor.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 21 aprilie 2022 a admis acțiunea înaintată de Vladislav Bobrov și a anulat hotărârea nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la examinarea contestației și hotărârea nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul

Superior al Procurorilor, emisă în privința procurorului în Procuratura Anticorupție Vladislav Bobrov, cu încetarea procedurii disciplinare față de acesta (f. d. 108-123).

Judecând cauza în ordine de recurs completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță a judecat cauza și a ajuns la o concluzie pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriului, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele.

În susținerea concluziei enunțate instanța de recurs indică următoarele.

Având în vedere că obiectul prezentului litigiu ține de activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, la caz sunt aplicabile prevederile Codului administrativ în coroborare cu dispozițiile Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Conform art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În sensul art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În corespundere cu art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 Cod administrativ stipulează că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Iar, conform art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În corespundere cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Astfel, potrivit articolului 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile.

În conformitate cu art. 194 alin.(1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

De asemenea, instanța de recurs învederează și dispozițiile art. 3 alin. (4) și (5) al Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, conform cărora procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Potrivit art. 6 alin. (3) lit. a)-e) al Legii enunțate, procurorul este obligat: să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror; să își perfecționeze în mod continuu abilitățile profesionale.

În conformitate cu art. 36 alin. (1) și (2) al Legii menționate, procedura disciplinară este aplicabilă procurorilor în funcție și procurorilor care și-au încetat raporturile de serviciu.

Procurorii sunt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38 doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art.38¹.

În corespundere cu art. 37 al Legii indicate, procedura disciplinară privind procurorii se bazează pe principiile: legalității; respectării independenței decizionale a procurorului; echității; proporționalității sancțiunii cu abaterea disciplinară comisă; transparenței.

În sensul art. 38 lit. a) și e) al Legii nominalizate, constituie abatere disciplinară: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; încălcarea gravă a legii.

Conform art. 43 alin. (1) lit. a)-d) al Legii invocate, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de: orice persoană interesată; membrii Consiliului Superior al Procurorilor; Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, în condițiile art. 31 alin. (5); Inspekția procurorilor, în urma controalelor efectuate.

În conformitate cu art. 45 alin. (1) al Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară se depune la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor. Sesizarea se înregistrează și se transmite la Inspekția procurorilor în cel mult 3 zile lucrătoare de la recepționare.

Potrivit art. 49 alin. (1) lit. a)-b) al Legii enunțate, după finalizarea verificării sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, inspectorul emite una din următoarele decizii motivate: de încetare a procedurii disciplinare, dacă nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară; de transmitere a materialelor la Colegiul de disciplină și etică, dacă identifică un temei de tragere la răspundere disciplinară.

În corespundere cu art. 50 alin. (1) și (7) al Legii citate, cauza disciplinară se examinează la Colegiul de disciplină și etică cu citarea obligatorie a procurorului vizat în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, a reprezentantului Inspekției procurorilor și a persoanei care a depus sesizarea.

Procedura de examinare a cauzei disciplinare la Colegiul de disciplină și etică este reglementată prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Conform art. 51 alin. (1) lit. a)-d) al Legii nominalizate, după examinarea cauzei disciplinare, Colegiul de disciplină și etică adoptă una din următoarele hotărâri: privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare; privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care au expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară; privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară; privind încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Iar, conform art. 86 alin. (3) lit. a)-b) al Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide: menținerea hotărârii contestate; casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

La fel, instanța de recurs consideră imperioase speței și prevederile pct. 6, 6.1, 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4, 6.2, 6.2.1 din Codul de etică a procurorilor, conform cărora procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând

cele mai înalte standarde de etică și conduită potrivit următoarelor principii: supremației legii; independenței; integrității; imparțialității; profesionalismului; colegialității; transparenței; confidențialității; corectitudinii.

Potrivit principiului supremației legii, procurorul trebuie: să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice.

Iar, potrivit principiului independenței, procurorul trebuie: să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate.

Conform art. 219 alin. (1)-(3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Analizând hotărârea recurată prin prisma motivelor de recurs, a probelor administrate și a dispozițiilor legale incidente, completul specializat reține că recursul depus de Consiliul Superior al Procuraturii este întemeiat, iar concluzia instanței de fond referitoare la temeinicia acțiunii privind anularea hotărârii nr. 1-26/2021 din 25 februarie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor în privința procurorului Vladislav Bobrov este rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material și bazată pe concluzii contrare circumstanțelor cauzei, motiv pentru care hotărârea judecătorească contestată nu poate fi menținută.

Pe fond, cenzurând pretențiile reclamantului privind lipsa abaterilor disciplinare imputate, instanța de recurs relevă următoarele.

Materialele cauzei atestă că Vladislav Bobrov a activat în funcția de procuror în cadrul Procuraturii Anticorupție.

Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, menținută prin hotărârea Consiliul Superior al Procurorilor s-a constatat abaterea disciplinară a procurorului Vladislav Bobrov pentru neglijarea acurateței profesionale și compromiterea cerinței de onestitate a raționamentului logico-juridic, care au afectat conduita procesuală și au creat premisele pentru

demararea investigațiilor procesual-penale într-un cadru de aparență a respectării normelor de drept penal material și procesual, dar nu pentru hotărârile procesual-penale adoptate.

Consiliul Superior al Procurorilor, la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința reclamantului, a invocat că, prin ordonanța procurorului Vladislav Bobrov din 26 aprilie 2018, s-au scos de sub urmărire penală învinuții XXXXXXXXXXXXXXX și Silvia Kirillov, cu clasarea procesului penal pe motivul lipsei elementelor infracțiunii. Însă la materialele cauzei penale se regăsesc acțiuni de urmărire penală, efectuate după clasarea procesului penal și anume: procesul-verbal de cercetare a documentelor, întocmit la 17 august 2018, de către ofițerul de urmărire penală Teodor Codreanu și ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală emisă la 1 august 2018 de către ofițerul de urmărire penală Teodor Codreanu.

Totodată, după emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale în cauza nr. 2017970077, procurorul Vladislav Bobrov a ignorat încheierile instanței de judecată și dispozițiile art. 132⁵ alin. (7) Cod de procedură penală, încălcând drepturile persoanelor enunțate, prevăzute de art. 132⁵ alin. (8) Cod de procedură penală, prin neinformarea despre efectuarea în privința lor a măsurilor speciale de investigații.

Analizând normele legale enunțate care reglementează activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a stabilit că organul independent, cu statut de persoană juridică, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii, dispune de dreptul discreționar la emiterea hotărârilor pe marginea subiectelor examinate, întrucât pct. 9.12 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor stabilește expres că, în cazul care Consiliul consideră că pentru adoptarea hotărârii sunt necesare informații suplimentare, Consiliul poate amâna examinarea chestiunii și solicita aceste informații de la subiecții menționați la art. 86 alin. (2) din Legea cu privire la Procuratură sau de la colegiul care a adoptat hotărârea contestată.

Or, libertatea de a alege decizia optimă este generată de norma de drept, de actul normativ pus în aplicare. În procesul de reglementare, prin intermediul dispozițiilor juridice, legislatorul se ciocnește de necesitatea de a lăsa subiecților de drept o anumită libertate în conduita lor. Realizarea acestei conduite libere (împuterniciri oferite de lege), în mare parte, depinde de agentul de aplicare a legii.

În același timp, completul specializat menționează că decizia luată în mod discreționar trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului normativ, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității, echității.

Instanța de recurs statuează că Codul administrativ reglementează aplicarea dreptului discreționar. Or, autoritatea publică posedă o marjă discreționară în

măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei.

Astfel, art. 137 din Codul administrativ stabilește că, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci, în cazuri similare, ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Așadar, pentru început, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reiterând dispozițiile art. 45, 49, 50, 51 și 86 ale Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, relevă că unicul organ competent în constatarea, aplicarea și încetarea sancțiunilor disciplinare este Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Colegiul de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor.

Prin urmare, din coroborarea prevederilor articolelor enunțate rezultă cu certitudine competența organelor sus-menționate aferentă procedurilor disciplinare în privința procurorilor.

Din considerentele enunțate, instanța de recurs apreciază ca fiind nefondate argumentele Curții de Apel Chișinău că Consiliul Superior al Procurorilor și-a depășit competența funcțională, expunându-se asupra unor fapte și circumstanțe, verificarea legalității cărora, intră în competența altor organe, instituții.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reiterează constatarea Curții Supreme de Justiție din decizia din 19 ianuarie 2022, conform căreia argumentul invocat ține de aprecierea greșită a actului administrativ contestat, deoarece prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-38/21 din 1 aprilie 2021 și Hotărârea din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, nu s-a declarat ilegalitatea vreunui act emis de procuror, dar s-au apreciat acțiunile procurorului întreprinse în cadrul unui dosar penal, fără ca concluziile respective să producă efecte juridice în privința demersurilor, ordonanțelor procurorului.

Instanța de recurs relevă că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, *ibidem*, par. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, par. 82).

Cu titlu de principiu, o decizie judiciară nu poate fi calificată ca fiind arbitrară până la constatarea unui prejudiciu efectiv adus corectitudinii generale a procedurii judiciare, cu excepția cazului în care nu sunt prezentate motive pentru adoptarea acesteia sau motivele date se bazează pe o eroare de fapt sau de drept evidentă manifestată de instanța internă, rezultând în o „negare a justiției” (a se vedea *Andelkovic vs Serbia*, 9 aprilie 2013, par. 27; *Bochan vs Ucraina* (nr. 2), Marea Cameră, 5 februarie 2015, par. 61 – 63; *Gelenidze vs Georgia*, 7 noiembrie 2019, par. 28). Logica aflată la baza noțiunii de „eroare evidentă de apreciere”, astfel cum este utilizată în contextul art. 6 § 1 din Convenție, este fără îndoială aceea că, având în vedere că eroarea de fapt sau de drept comisă de instanța națională este atât de vădită încât este calificată drept „evidentă” – în sensul că nu ar fi putut fi comisă de niciun magistrat rezonabil – este posibil ca aceasta să fi adus atingere echității procesului (a se vedea *Dulaurans vs Franța*, 21 martie 2000, par. 33 – 34). Totodată, o hotărâre judecătorească care nu are niciun temei legal în dreptul intern și nu permite realizarea unei legături între faptele stabilite, dreptul aplicabil și rezultatul procesului, avea, în plus, un caracter arbitrar și trebuia interpretată drept o „denegare de justiție” (a se vedea *Andelkovic*, pre-citat, par. 27).

Conform art. 3 alin. (4), (5), (6), (7) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale. În condițiile prevederilor art. 13 din lege și ale Codului de procedură penală, activitatea

procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești. Procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul de etică al procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

Colegiul lărgit apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de fond privitoare la faptul că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiului independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează, astfel încât prelungirea formală a termenului de urmărire penală pe o perioadă de 2 ani și 10 luni nu constituie în sine temei pentru atragerea la răspundere disciplinară a procurorului. Or, principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil. Însă acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind posibilitatea de a acționa după propria voință, deoarece independența procurorilor nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

La acest capitol, completul specializat subscris constatările Consiliului Superior al Procurorilor precum că este inacceptabilă prestația profesională a procurorului Vladislav Bobrov cu referire la rolul său privind derularea urmăririi penale în această speță, nefiind posibilă invocarea justificării că în așa fel a fost exteriorizat raționamentul logico-juridic, bazat pe independența procesuală garantată de lege.

Respectiv, completul specializat subliniază că, în cazul dedus analizei, conduita procesuală a procurorului Vladislav Bobrov nu se aliniază standardelor de profesionalism și rolului ce îi revine procurorului în cadrul urmăririi penale.

Principiul "termenului rezonabil" este analizat cu atenție de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care în jurisprudența sa apreciază că acesta este un element a dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În această privință Curtea a statuat că, deși un caz mai voluminos poate permite mai multă libertate autorităților pentru a justifica o întârziere mai mare, totuși trebuie luate în considerație, pentru fiecare situație în parte, caracteristicile care arată caracterul complet al investigațiilor, cum ar fi spețele care presupun un număr mare de acuzații ce urmează a fi demonstrate în cauzele penale și care se interpătrund sau un număr mare de inculpați într-o cauză (Vaivada c. Lituaniei, Meilus c. Lituaniei).

De asemenea, Curtea europeană a analizat și situațiile legate de existența unor întârzieri cauzate de volumul mare de activitate a autorităților, notând că acestea pot fi acceptate doar dacă nu sunt prelungite în timp, iar cei abilitați cu competența de a efectua investigațiile întreprind măsuri rezonabile pentru a asigura finalitatea lor. În acest sens s-a afirmat că este important ca justiția să fie administrată fără întârzieri, care i-ar compromite eficacitatea și credibilitatea (Scordino c. Italiei).

Potrivit raționamentelor invocate de Curtea europeană rezultă că nu sunt acceptate "lungi perioade de stagnare", pentru care să nu existe nici o explicație (Beaumartii c. Franței).

La fel irelevante sunt constatările instanței de fond privitoare la lipsa din dosar a probelor care ar confirma faptul că judecătorul de instrucție ar fi examinat o plângere privind tergiversarea nejustificată a urmării penale, în cauza la care se face referire și a admis o asemenea plângere, iar Consiliul nu era îndreptățit de a efectua constatări ce țin de durata procedurilor, deoarece asemenea constatări nu intră în competența Consiliului.

Concluzia fondului privitoare la lipsa competenței Consiliului de a efectua constatări ce țin de durata procedurilor este lipsită de suport juridic, dat fiind faptul că art. 70 alin. (1), lit. f) al Legii cu privire la procuratură plasează examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor luate de colegiile sale în sarcina Consiliului Superior al Procurorilor, respectiv și hotărârile Colegiului de disciplină și etică, astfel încât Consiliului îi revine sarcina constatării existenței sau inexistenței tuturor abaterilor disciplinare săvârșite de procurori, inclusiv cele referitoare la încălcarea prevederilor legale. Iar în speță, Consiliul a constatat încălcarea inclusiv a dispozițiilor art. 20 și art. 259 din Codul de procedură penală, referitoare la respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală, atribuție ce intră, așadar, în sfera competențelor sale.

În continuarea logică firească a raționamentelor juridice expuse supra, apare nejustificată trimiterea instanței de fond la mecanismul instituit prin adoptarea Legii nr. 87/2011 pentru repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, ce are drept scop asigurarea respectării termenului rezonabil în procesele judiciare. Or, respectarea termenului rezonabil la examinarea cauzei sau efectuarea acțiunilor de urmărire penală este la fel importantă și chiar crucială pentru buna desfășurare a justiției, contracararea și sancționarea promptă a faptelor prejudiciabile, iar Consiliul Superior al Procurorilor este prin definiție garantul bunei administrări a autorității publice investite cu astfel de atribuții, respectiv a sistemului Procuraturii.

Astfel, completul specializat apreciază critic argumentele Curții de Apel Chișinău privitoare la depășirea, de către Consiliul Superior al Procurorilor, a competenței funcționale, expunându-se asupra unor fapte și circumstanțe, verificarea legalității cărora intră în competența altor organe, instituții. Or, după cum corect a apreciat recurentul, argumentul invocat ține de aprecierea greșită a actului administrativ contestat și o analiză lacunară și evaluări selective. Prima instanță a admis o eroare de apreciere a elementelor componente disciplinare și nu a ținut cont de faptul că în contextul abaterii disciplinare imputate intimatului, conduita ilicită a procurorului Vladislav Bobrov a lezat relațiile sociale protejate de norma juridică referitoare la îndeplinirea de către procuror a dispozițiilor legale, implicit termenul rezonabil al urmăririi penale, stabilit la art. 20 alin.(4) din Codul de procedură penală.

Obligația procurorului de a asigura termenul rezonabil al urmăririi penale, așa cum este stabilit de art. 20 alin. (4) din Codul de procedură penală, se referă nu doar la drepturile și libertățile persoanei, dar și la autoritatea funcției de procuror, la încrederea publicului în realizarea legală a procedurilor penale și la calitatea actului de justiție.

Astfel, relațiile sociale protejate de acest principiu exced viziunea sumară la care a recurs Curtea de Apel Chișinău în hotărârea recurată.

Art. 6 alin. (3) lit. a), b) și c) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (în redacția la data emiterii actului administrativ) prevede expres că procurorul este obligat să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii, să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că în același timp, procurorii își îndeplinesc atribuțiile în cadrul principiului statului de drept, care necesită respectarea unui anumit număr de valori fundamentale, cum ar fi imparțialitatea, transparența, onestitatea, prudența, corectitudinea și contribuția la calitatea justiției. Pentru a spori încrederea publicului în sistemul de justiție, procurorii trebuie să fie în permanență preocupați să se asigure că aceste valori sunt respectate și că ele le ghidează activitatea.

Mai mult, potrivit principiului supremației legii reflectat în pct. pct. 6.1.1., 6.1.2., 6.1.4., 6.1.6. din Codul de etică al procurorilor aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să se asigure ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției.

Colegiul lărgit notează că regula de la pct. 6.1.1. din Codul de etică vine să sublinieze nu doar obligația respectării principiului legalității așa cum este prevăzut acesta în lege, dar și al respectării laturii etice a legalității - supremația legii.

În context, în toate cazurile și în toate etapele procedurii judiciare procurorii contribuie în a da asigurări că statul de drept și ordinea publică sunt garantate prin înfăptuirea justiției în mod echitabil, imparțial și efectiv.

Regula de la pct. 6.1.4. din Codul de etică pusă în discuție vine să sublinieze că procurorul trebuie să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice.

Mai mult, Standardele de responsabilitate profesională și declararea atribuțiilor esențiale și drepturile procurorilor, adoptat de Asociația Internațională a Procurorilor la data de 23 aprilie 1999 (The IAP Standards), în punctul 4.2 statuează că, atunci când iau parte la investigarea unei infracțiuni sau exercită autoritate asupra poliției sau asupra altor organe de cercetare penală aflate sub jurisdicția lor, procurorii trebuie să acționeze obiectiv, imparțial și cu profesionalism, și să se asigure că aceste organe de cercetare penală respectă principiile de drept și drepturile fundamentale ale omului.

Iar potrivit regulii de la pct. 6.2.1. din Codul de etică, procurorul trebuie să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție.

Așadar, împrejurările descrise determină Colegiul lărgit să conchidă că Consiliul Superior al Procurorilor corect a considerat că prestația profesională a procurorului Vladislav Bobrov la instrumentarea respectivei cauze penale este inacceptabilă, în așa mod justificat a respins ca fiind lipsite de relevanță justificările acestuia.

Conform art. 51 alin. (1), lit. c) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), după examinarea cauzei disciplinare, Colegiul de disciplină și etică adoptă hotărâre privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

În condițiile relevate, instanța de recurs atestă că Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor just a calificat acțiunile procurorului Vladislav Bobrov în temeiul art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură, ca îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii și a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare

Prin emiterea unui act administrativ individual, conform art. 132 din Codul administrativ, se înțelege atât emiterea lui de către prim-ministru și autoritățile publice cu conducere unipersonală, cât și adoptarea lui de către Guvern și autoritățile publice cu conducere colegială. Conducerea colegială a unei autorități publice adoptă decizii prin vot.

Corespunzător, analizând argumentele invocate de Consiliul Superior al Procurorilor în susținerea soluției de a constata abaterile disciplinare în acțiunile procurorului Vladislav Bobrov, prevăzute de art. 38 lit. a) și lit. e) din Legea cu privire la Procuratură, completul specializat consideră că autoritatea publică pârâtă, exercitând dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Sunt neîntemeiate argumentele reclamantului, însușite de instanța de fond la adoptarea soluției pe caz, precum că actul administrativ contestat nu corespunde cerințelor de conținut, în mod special în ceea ce privește motivarea soluției adoptate și caracterul clar/cert al pretensei abateri disciplinare constatate. Or, conform art. 51 alin. (8) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (în redacția la data emiterii actului administrativ), hotărârea privind cauza disciplinară se constituie din partea introductivă, partea descriptivă, partea motivatorie și partea dispozitivă. Forma și conținutul hotărârii se aprobă prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care

autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Coroborând normele legale enunțate la actul administrativ contestat, Colegiul lărgit constată că argumentele lui Vladislav Bobrov despre lipsa motivării actului administrativ contestat sunt declarative. Or, hotărârea nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor corespunde normelor legale care reglementează forma și conținutul unei astfel de hotărâri, aceasta făcând trimitere în mod concret la nerespectarea condițiilor prevăzute de art. 131/1 din Codul de procedură penală la dispunerea și efectuarea măsurilor special de investigații, precum și cerințelor privind informarea persoanelor despre măsurile speciale, contrar obligației exprese prevăzute de art. 290 alin. (1) din Codul de procedură penală, punerea neîntemeiată sub învinuire etc.

La acest din urmă aspect, instanța apreciază drept nefondate argumentele intimatului reclamant privind necesitatea punerii sub învinuire a persoanelor condiționată exclusiv de respectarea termenului procesual, deoarece, din coroborarea prevederilor art. 280-281 Cod procedură penală, reiese că punerea sub învinuire a unei personae are loc exclusive în prezența indicilor și probelor suficiente că infracțiunea a fost săvârșită de o anumită persoană.

În opinia completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului lărgit, comportamentul procurorului Vladislav Bobrov a fost contrar obligațiilor stabilite de normele penale, procesual-penale și etice, dânsul acționând în lipsa loialității adecvate, care trebuie să caracterizeze soluțiile pe care le dispune un procuror în legătură cu derularea urmăririi penale. Or, asemenea stare a lucrurilor este în afara oricărei justificări rezonabile, comportă vicii grave în conștientizarea rolului procurorului stabilit de lege și denotă o lipsă profundă de responsabilitate, ce contravine fundamental cu statutul profesional atribuit procurorului prin Constituție și prin lege.

Nu poate fi reținut ca întemeiat raționamentul instanței de fond precum că actul administrativ contestat este adoptat cu încălcarea principiului respectării independenței decizionale a procurorului. În acest sens, completul specializat reține ca fiind justificată poziția Consiliului Superior al Procurorilor, date fiind inclusive prevederile din Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, în conformitate cu care independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză. Aceasta normă care se regăsește și în pct. 6.2.1 din Codul de Etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016. Prin urmare, efectuarea controlului activității procurorului nu reprezintă încălcarea principiului respectării

independenței decizionale a procurorului, dar urmărește scopul îmbunătățirii calității actului de justiție, a eficienței activității Procuraturii, performanței organizatorice a procuraturilor și a procurorilor.

Raportat la observațiile instanței de fond privind lipsa constatărilor cu referire la probele pe care se demonstrează forma vinovăției reclamantului, în actul administrativ contestat, sau lipsa motivelor de fapt și de drept care ar justifica concluziile Consiliului Superior al Procurorilor etc., instanța de recurs le apreciază ca fiind nefondate, date fiind circumstanțele cauzei descrise supra, precum și toate încălcările admise de intimat în gestionarea dosarului penal 2017970077, prin prisma actelor normative incidente.

Altfel spus, raportat la prezenta procedură disciplinară, procurorul Vladislav Bobrov, pe lângă rigorile autorizării măsurilor speciale de investigații, obiectivul lui era stabilirea adevărului, care este doar unul dintre elementele din conduita procesuală pe caz, avea sarcina prescrisă de lege de a contribui la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății.

De altfel, instanța de recurs menționează că Consiliul Superior al Procurorilor în hotărârea sa nu a pus în discuție procedura desfășurată în fața judecătorului de instrucție la examinarea demersurilor de interceptare a convorbirilor telefonice. Criticile din hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor au fost formulate în raport cu acțiunile pe care le-a realizat procurorul Vladislav Bobrov, până la emiterea demersului de autosesizare a măsurilor speciale de interceptare a convorbirilor telefonice.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că procurorului Vladislav Bobrov i-au fost prezentate rapoarte ale ofițerilor de poliție, în care era indicată expres necesitatea autorizării măsurilor speciale deja efectuate.

Consiliul Superior al Procurorilor și Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, în hotărârile emise, au subliniat că sancționează conduita procesuală a procurorului Vladislav Bobrov, care a fost lipsită de o analiză atentă a rapoartelor ofițerilor de poliție, dar nu depunerea, în sine, a demersurilor de interceptare a convorbirilor telefonice.

Mai mult, Consiliului Superior al Procurorilor a precizat că concluziile sale s-au bazat pe probele administrate în cauza disciplinară, din care rezultă că procurorul Vladislav Bobrov, nu a asigurat efectuarea unei investigații pe prezentul proces penal și, efectiv, nu a asigurat verificarea informațiilor prezentate, precum și, fără a efectua vreo acțiune procesuală, în lipsa bănuielii rezonabile, și în lipsa mijloacelor de probă, neîntemeiat a dispus pornirea urmăririi penale în baza art.324 alin.(2) lit.b) din Codul penal.

De asemenea, Consiliul Superior al Procurorilor a analizat opinia din contestație și a expus motivat concluziile cu raportare la standardele profesionale impuse procurorilor. Totodată, și-a respectat competențele, nu a făcut concluzii pe substanța raționamentelor procurorului Vladislav Bobrov la efectuarea urmăririi penale, dar a constatat doar conduita procesuală a acestuia, la modul în care s-a raportat la atribuțiile funcționale, aspecte care nu interferează cu semnificația intrinsecă procesuală a atribuțiilor procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penale. Astfel, conduita procurorului Vladislav Bobrov a generat riscul ingerinței ilegale în

drepturile și libertățile persoanelor implicate, ceea ce constituie o încălcare flagrantă a principiilor prezumției nevinovăției, legalității, respectării drepturilor și libertăților omului, secretului corespondenței, inviolabilității vieții private, consfințite la art.7, 8, 10, 14 și 15 din Codul de procedură penală.

Or, emiterea încheierilor judecătorești de autorizare a interceptărilor convorbirilor telefonice nu sunt condiții exclusive, care în mod direct ar califica ca fiind legală întreaga conduită procesuală a procurorului aferentă atribuțiilor sale în acest sens.

Altfel spus, Curtea de Apel Chișinău nu a luat în considerare faptul că până la emiterea demersului de autorizare a interceptării convorbirilor telefonice, procurorul are obligația să analizeze exigent și să stabilească întrunirea condițiilor prevăzute că asemenea măsuri speciale sunt necesare.

Efectuarea interceptărilor convorbirilor telefonice interferează substanțial cu dreptul la viață privată și este de datoria procurorului să excludă orice dubii sau elemente, care ar compromite acuratețea raționamentului său logico-juridic și ar afecta procesele sale de analiză a utilizării acestor competențe oferite de lege.

Această omisiune a Curții de Apel Chișinău, de a declanșa analiza autentică și diligentă a întinderii depline a obligațiilor ce reveneau procurorului Vladislav Bobrov în cazul vizat de procedura disciplinară și de a efectua raportarea corectă a situației de fapt la exigențele normelor de drept, viciază substanțial caracterul obiectiv și onest al soluției emise și legalitatea acesteia.

Instanța de recurs subliniază că regimul juridic al activității procurorilor include și problema răspunderii acestora, a cărei menire trebuie să se bazeze pe reprimarea greșelilor comise de ei, iar prin intermediul răspunderii, se realizează atât scopul preventiv cât și cel sancționator.

Argumentele Curții de Apel Chișinău la acest capitol, nu justifică conduita procurorului Vladislav Bobrov. Or, obiectul examinării procedurii disciplinare l-a constituit acțiunea, adică conduita procurorului în contextul atribuției de efectuare cu diligență a acțiunilor procesuale ce îi reveneau la gestionarea dosarului penal nr.2017970077.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție indicat că Curtea de Apel Chișinău nefondat și-a întemeiat concluziile din hotărârea contestată în baza Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, or, aceasta nu este incidentă la caz, deoarece se referă la cadrul procesual al respectării termenului rezonabil, pe când cazul dedus analizei se circumscrie perspectivei disciplinare de evaluare a rolului procurorului în soluționarea sarcinilor încredințate.

Cu referire la argumentul intimatului/reclamant privind lipsa caracterului legitim al Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și expirarea mandatului membrilor acestuia, instanța de recurs remarcă că expunerea cu privire la acest aspect excede competențele sale, dat fiind faptul că la dosar lipsesc careva hotărâri ale organelor abilitate ce ar constata această stare de fapt invocată.

Circumstanțele descrise permit completului specializat să conchidă că instanța de fond a interpretat eronat prevederile legii, iar concluziile acesteia sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, motiv pentru care hotărârea pronunțată nu poate fi menținută ca întemeiată.

Din considerentele menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Consiliul Superior al Procurorilor, de a casa integral hotărârea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Vladislav Bobrov.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) în coroborare cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Consiliul Superior al Procurorilor.

Se casează integral hotărârea din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ, cu emiterea unei decizii noi, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Bobrov împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea hotărârii nr. 1-38/2021 din 1 aprilie 2021 a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la examinarea contestației și hotărârii nr. 3-48/20 din 23 decembrie 2020 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Tamara Chișca-Doneva

judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Galina Stratulat

Nicolae Craiu